

Özgün Çınar
Partner – Risk Yönetimi ve İç Denetim
ozgun.cinar@trasta.com.tr
<https://trasta.com.tr>

Risk Yönetimi Hizmetleri

TRASTA

RY-2026-02

Dünya Ekonomik Forumu, 2026 yılı Global Riskler Raporu’nu yayımladı. Rapor, Dünya Ekonomik Forumu tarafından düzenlenen Global Risk Algısı Anketi’nin verilerine dayanarak hazırlanıyor. Bu seneki anket yine akademik çevrelerden, iş hayatından, kamu yönetimlerinden, uluslararası kuruluşlar ve sivil toplum örgütlerinden uzmanların görüşlerinden faydalanılarak oluşturuldu. Bu sene ankete 1.300’den fazla uzman davet edildi. Geçen yıl 900 civarında olan katılımcı sayısının artırıldığını görüyoruz.

Global risk, meydana gelmesi durumunda küresel GSYİH, nüfus veya doğal kaynakların önemli bölümü üzerinde olumsuz etki yaratacak bir olay olarak tanımlanıyor. Bu bağlamda rapor içerisinde 33 küresel risk tanımlanmış ve değerlendirmeye tabi tutulmuş.

Değerlendirme açısından, genel yaklaşımın devam ettiği, risklerin 2 yıllık ve 10 yıllık perspektifler dahilinde ele alındığı görülüyor. Buradaki amaç, karar vericilerin ana kaygı alanlarını ve risklerin uzun vade evrilecekleri yönü belirlemek olarak açıklanmış.

Dünya Ekonomik Forumu anketinin yanıtlayıcıları, 2 yıllık gelecekte 10 yıllık gelecek perspektifine doğru ilerledikçe küresel görünümün önemli ölçüde “kötüleceği” beklentisinde. Bunu hem aşağıdaki tabloda hem de ardından verdiğimiz analizden izleyebilmek mümkün.

Risk Ortamı	İki yıllık Perspektif		10 Yıllık Perspektif	
	2025 Raporu	2026 Raporu	2025 Raporu	2026 Raporu
Sakin	%1	%1	%0	%1
İstikrarlı	%11	%9	%8	%10
Huzursuz	%52	%40	%30	%32
Çalkantılı	%31	%42	%45	%38
Fırtınalı	%5	%8	%17	%19

Anket yanıtlayıcılarının;

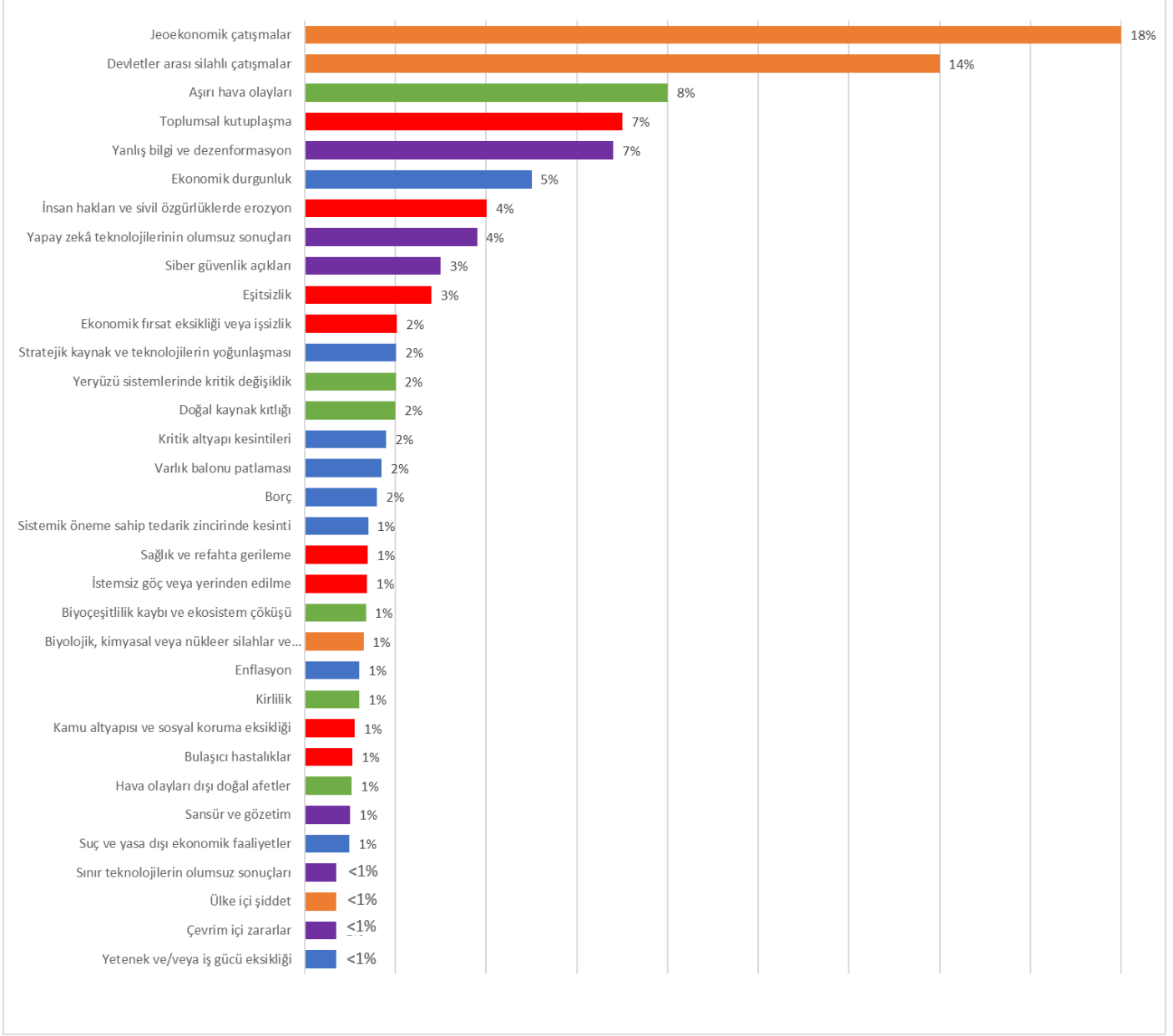
- Hem 2 ve 10 yıllık gelecek dilimlerine göre
- Hem de geçen yıl hazırlanan rapora göre

Beklentilerinin nasıl değiştiğine baktığımızda karşımıza şu görüntü çıkıyor:

- Her iki zaman diliminde de huzursuz (kısmi istikrarsızlık, küresel ölçekte felaketlerin ortaya çıkma olasılığı orta seviyede) ve çalkantılı (çalkantılı süreçler ve küresel felaketlerin daha yüksek olasılığı) risk ortamı beklentisi, genel beklenti içerisinde ağırlığını koruyor.
- Kısa vadeli bakışta, yıllar arasında sakin ve istikrarlı bir risk ortamı beklentisi azalırken; uzun vadede cüzi seviyede dahi olsa bir artış görülüyor. Bu, 2026 yılı raporunda değişmeye başlayan beklentilere ilişkin bir ipucu olabilir.
- İki yıllık perspektifte beklentilerin huzursuz bir risk ortamından, ağırlıklı olarak çalkantılı (daha sert) bir risk ortamına geçişe işaret ettiğini görüyoruz. Uzun vadede ise böylesine keskin bir değişim beklenmiyor. Huzursuz ve fırtınalı risk ortamı kısmi artış gösterirken çalkantılı risk ortamı beklentisi azalıyor.
- 2025 yılı raporunda, uzun vadede sakin bir risk ortamı beklenmezken (%0) yeni raporda, uzun vadede % 1 dahi olsa bir şans verilmesi dikkat çekiyor.
- 2026 yılı raporunda, fırtınalı (ufukta beliren küresel ölçekte katastrofik riskler) risk ortamı öngörüsünün iki yıllık perspektifte % 8 iken 10 yıllık perspektifte % 19'a yükselmesinin altının çizilmesi gerekiyor.

Özet olarak, kısa vadede uzmanların küresel görünümün seyri konusundaki “karamsarlıkları” devam ediyor. Bu karamsarlığın ana nedenleri olarak da jeoekonomik çatışmaların artışı, yapay zekâ teknolojilerinin olumsuz sonuçları, iklim değişikliğiyle güçlenen aşırı hava olayları, yaygın toplumsal ve siyasi kutuplaşma ve yanlış/yanıltıcı bilgilerin hızla yayılması öne çıkıyor. Uzun vadede ise düzelmeye ilişkin beklentilerin izlenmesinde de fayda görülüyor.

Katılımcılara, “2026 yılında küresel seviyede önemli kriz çıkartabilecek olan riskler” sorulduğunda, katılımcıların yukarıdaki açıklamalar paralelinde tercihler kullandığı görülüyor.

Kısa ve uzun vadede şiddetleri göz önünde bulundurulduğunda ilk on riskin sıralamasına baktığımızda ise aşağıdaki görüntüyle karşılaşıyoruz.

2024 yılı Global Riskler Raporu hazırlanırken ilk olarak değerlendirmeye dahil edilen ve kısa vadede önemlilik açısından birinci sıraya yerleşen yanlış bilgi ve dezenformasyon riski, 2025 yılı raporunda da ilk sırayı korumuştur. Bu sene, tahtını jeoekonomik çatışmalar riskine kaybetmiş görünüyor. Bu sonuç, dünyada son dönemde yaşanan ülkeler arası anlaşmazlıklar ve ısınan jeopolitik ortam değerlendirildiğinde normal olarak değerlendirilebilir. Bunun dışında gerek kısa gerek uzun vadede, risklerin sıralamasında küçük değişiklikler olduğu ancak ilk on risk arasına dışarıdan önemli bir riskin dahil olmadığı görülmekte.

Tabloya dikkatle baktığımızda, kısa vadede toplumsal risklerin (on riskin dördü), uzun vadede ise çevresel risklerin (on riskin beşi) ağırlık taşıdığı görülüyor. Gerek iki yıllık perspektifte, gerekse on yıllık perspektifte ekonomik risklerin bir kaygı olmaktan tamamen çıktığı anlaşıyor. Bu yönüyle son birkaç sene dünyanın genelinden ayrışma gösteren ülkemizin risklerinin de yeniden bir yakınsamaya girdiğini söylememiz mümkün. Zira, bir süre önce yayımladığımız Türkiye Risk Raporu'nun özetinde yer alan ve aşağıda yeniden yer verdiğimiz grafiğe bakılacak olursa, 2026 yılı için Türkiye'de ilk 10 riskin 8'i toplumsal temalı olarak ortaya çıkmıştı.

Olasılık / Etki İlk 10 Risk

OLASILIK AÇISINDAN İLK 10 RİSK	ETKİ AÇISINDAN İLK 10 RİSK
Medya yankı odaları ve "sahte haberler"	Eşitsizliğin derinleşmesi
Eşitsizliğin derinleşmesi	Medya yankı odaları ve "sahte haberler"
Fikir özgürlüklerine müdahale	Fikir özgürlüklerine müdahale
Ülkeler arasındaki ekonomik çatışmalar	Anayasa ve sivil toplumun erozyonu
Derin ya da yaygın yoksulluk	Ülkeler arasındaki ekonomik çatışmalar
İnsan haklarının ihlali	Derin ya da yaygın yoksulluk
Jeopolitik istikrarsızlık	Jeopolitik istikrarsızlık
Anayasa ve sivil toplumun erozyonu	Piyasa riski
Beyin göçü	İnsan haklarının ihlali
İşsizlik	Bölgesel çatışmalar ve komşularla olası problemler

Global riskler raporunun bölgesel yanıtları incelendiğinde, bir husus daha öne çıkıyor. Türkiye risk raporunda ekonomik riskler kanıksanmış gözükse ve ilk sıralarda kendisine yer bulamasa da, uluslararası anketi yanıtlayan profesyoneller yine de ilk 5 sırada iki ekonomik riske yer vermiş durumda. Bunlar, enflasyon ve ekonomik durgunluk riskleri. Bu durum, ekonomik risklerin değerlendiricilerin aklının köşesinde sürekli olarak varlığını koruduğunu gösteriyor. Beş riskin kalan üçünün toplumsal nitelik taşıyor olması da yukarıdaki değerlendirmelerimizi pekiştiriyor.

Türkiye	
01st	Ekonomik fırsat eksikliği veya işsizlik
02nd	Enflasyon
03rd	İnsan hakları ve sivil özgürlüklerde erozyon
04th	Ekonomik durgunluk
05th	Toplumsal kutuplaşma

Kısa vadeli riskler arasında yer alan yanlış bilgi ve dezenformasyon ile siber güvenlik açıkları risklerine de değinmeden geçmemek gerekiyor. Bu risklerin, yapay zekânın kullanım alanı ve etkisini genişletmesine paralel şiddetlerini artması da doğal. Şirketlerin, bu alandaki önlemleri ihmal etmemeleri gerekiyor.

Kısa vadeden uzun vadeye geçilirken yıllardır karşımıza çıkan görüntünün kendisini tekrarladığını görüyoruz. Vade uzadıkça çevresel riskler ağırlığını ve önemini artırıyor. Bu durum da, bu konuda önlem alınmakta gecikilmemesi gerektiğini söylüyor. İşletmelerin sürdürülebilirlik ile ilgili içsel düzenlemelerini yapmaları, aksiyon planlarını oluşturmaları, aksiyonları hayata geçirmeleri, uygulamaları yakından takip etmeleri ve faaliyetlerinin paydaşlarıyla iletişimini etkili şekilde yapmaları gerekiyor. Bu konu, son güne bırakılabilecek bir konu değil. Zira, önemli bir efor ve zaman gerektiriyor. Bunu göz ardı etmek ise, işletmelerin rekabette çok gerilerde kalmasına neden olabilir.

Raporu detaylı olarak okumak isteyenler [buradan](#) erişebilir.

Özgün Çınar, Trasta Danışmanlık A.Ş.'de Risk Yönetimi ve İç Denetim Yönetici Ortağı olarak görev yapıyor. Sektörel birçok çalışmaya 15 yılı aşkın tecrübesiyle katkıda bulunan Çınar, 2023 yılı Nisan ayından bu yana ekibimizin üyesi.